

پیش‌نیازهای جذب سرمایه خارجی

براساس آمارهای منتشرشده، حدود ۵ میلیون ایرانی خارج از کشور زندگی می‌کنند که میزان سرمایه آن‌ها حدود ۲ هزار میلیارد دلار برآورد می‌شود. برخی از کارشناسان برآورد کرده‌اند این رقم بیشتر از ارزش تولید ناخالص داخلی ایران در سال ۲۰۱۴ است. علاوه بر این، سرمایه‌گذاران ایرانی خارج از کشور به‌بازار ایران به‌عنوان یک زمینه بالقوه برای سرمایه‌گذاری پرسود نگاه می‌کنند. اما متأسفانه در سال‌های گذشته روند جذب سرمایه و سرمایه‌گذار خارجی در ایران به‌کندی پیش رفته، که می‌شود برای آن دلایل متعددی را الیست کرد. از جمله این دلایل می‌توان به نبود ثبات اقتصادی و ثبات در تصمیم‌گیری‌ها اشاره کرد. سرمایه‌گذاران اصطلاحاً حافزار است و به دنبال یک فضای بی‌اثبات می‌گردد. متأسفانه در جه ثبات اقتصادی در کشور ما در حدی نبوده که بتواند نظر صاحبان سرمایه را در خارج از مرزها جلب کند. چه صاحبان سرمایه ایرانی مهاجر و چه سرمایه‌گذاران خارجی نتوانسته‌اند در مورد یک دورنمای مثبت برای فعالیت اقتصادی در ایران خود را متقاعد کنند. ما نیاز به یک ستاد هماهنگی برای ساماندهی برنامه‌ها در این باره و رفع موانع جذب سرمایه و سرمایه‌گذار خارجی داریم. مسئله اصلی در اینجا تأمین امنیت سرمایه‌گذاری است. خوشبختانه با وجود تمام تلاطم‌های موجود، مرزهای کشور عزیزمان یکی از امن‌ترین مرزهای دنیاست. بنابراین ما از این نظر مشکلی نداریم، تعد قوانین و تغییر سریع تصمیم‌گیری‌ها این امنیت را به هم زده است. ما باید به این نحوه مدیریت اقتصادی پایان دهیم و ثبات را به بسیاری از بازارهای کشور از جمله بازار ارز برگردانیم. سوالی که در این مورد باید مورد توجه قرار بگیرد این است که چرا بیشتر سرمایه‌گذارهای خارجی مشتاق هستند در بخش نفت و گاز سرمایه‌گذاری کنند. یکی از دلایل مهم آن از نظر کارشناسان اقتصادی این است که در موارد در این بازار با دلار انجام می‌شود و این ارز ثبات دارد. اما این ثبات در ریال یعنی در عرصه اقتصاد داخلی کشور دیده نمی‌شود. بنابراین یکی از دلایل عقب‌ماندگی ما در سال‌های گذشته در عرصه جذب سرمایه‌های خارجی نبود ثبات اقتصادی بوده که باید روی آن به‌شدت کار شود. برای همه روشن است که انتقال سرمایه‌های ایرانیان خارج‌نشین به داخل کشور می‌تواند زمینه‌ساز تحول بزرگی در حوزه اقتصادی باشد.

تا جایی که برای ما روشن شده، رازی‌نی‌های با ایرانیان خارج از کشور برای سرمایه‌گذاری در داخل انجام شده و تا حدودی نیز این رازی‌نی‌ها در بخش‌های مختلف سرمایه‌گذاری ایرانی خارج‌نشین نیز در همایش‌های سرمایه‌گذاری حضور یافته‌اند. تسهیل در قوانین و مقررات و تجمیع برخی قوانین راهکار مناسبی برای ترغیب سرمایه‌های ایرانی خارج از کشور به داخل است. البته نباید فراموش کنیم که جذب سرمایه‌های خارجی دشواری‌های خاص خود را دارد و باید تمام شرایط برای ترغیب سرمایه‌ها و سرمایه‌داران فراهم شود. همراهی همه دستگاه‌ها و سازمان‌های مرتبط یکی از راهکارهای ترغیب سرمایه‌داران خارجی به سرمایه‌گذاری در داخل کشور است. اصلاً اغراق نکرده‌ایم اگر بگوییم یکی از دغدغه‌های اصلی صاحبان سرمایه این است که بتوانند نرخ ارز در چشم‌اندازی بلندمدت به سطح قیمتی سز نخواهد کرد. بنوع قطور می‌شود و باقی قیمت‌ها و ثبات وضعیت اقتصادی چه وضعیتی خواهند داشت؟ سرمایه‌دار برای شروع کار احتیاج به آرامش و امنیت و یک دوره زمانی مشخص دارد. اگر این دوره زمانی از لحاظ غیبی محسوس هم نباشد، از لحاظ روانی تأثیر آنراست. در بین ایرانیان خارج از کشور و همین‌طور سرمایه‌گذارهای خارجی تمایل برای ورود به ایران وجود دارد، اما این تمایل منوط به ایجاد ثبات در کشور است. نباید فراموش کنیم که حضور سرمایه‌دار خارجی نیاز به بستر و زیرساخت مناسب و استاندارد دارد، که اولین بستر آن هم مسائل اعتباری است. ایجاد این بستر مناسب و استاندارد برای جذب سرمایه‌دار خارجی در کوتاه‌مدت ممکن نیست. ما در داخل کشور با یک سری مشکلات مهم ساختاری در این حوزه روبرو هستیم که باید این موانع برطرف شوند. مهم‌ترین آن‌ها به بیان بزرگ برسد که رسیدن به رشد اقتصادی ۸ درصدی و دستیابی به اهداف در نظر گرفته شده در برنامه‌های توسعه نیز به سرمایه‌دار و تکنولوژی دارد. در شرایط جدید این امکان فراهم شده که با مذاکرات دقیقی که با طرف‌های خارجی انجام می‌شود، با دادن برخی امکانات زمینه ورود تکنولوژی‌های نو به کشور فراهم می‌شود. برای خروج مستمر و پایدار از کج‌بود حتماً روی جذب سرمایه‌های ایرانیان خارج از کشور باید بود. دیگر سرمایه‌گذاران خارجی مایل به ورود به کشور حساب کنیم و مقدمات آن را فراهم سازیم.

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس

سوخوبه ایران نمی آید

وزیر راه و شهرسازی اعلام کرد: «سازمان هواپیمایی کشوری هنوز هیچ مصوبه‌ای برای واردات هواپیمای مسافرتی روسی سوخو ۱۰۰ نداشته است.» عباس آخوندی در وقت‌و‌گاه با ایسنا گفت: «وارد شدن این هواپیمای به ناوگان هوایی ایران منوط به تایید نهایی سازمان هواپیمایی کشوری خواهد بود.» این صحبت‌ها در شرایطی مطرح می‌شود که روس‌ها در طول هفته‌های گذشته بارها دربارۀ نهایی شدن ورود سوخو ۱۰۰ به ناوگان ایران سخن گفته‌اند. از جمله چند روز پیش رئیس شرکت هواپیمایی سوخو از نهایی شدن واردات ۱۰۰ هواپیمای مسافرتی این شرکت در طول روزهای پس از تحریم خبر داده بود.

یکشنبه ● ۲۴ آبان ۱۳۹۴ ● شماره سی

جذب سرمایه ایرانیان خارج از کشور یکی از محورهای مهم برنامه اقتصادی دولت روحانی است

صندوق‌های بازنشستگی میزبان سرمایه‌های ایرانیان خارج از کشور

طرح جدید دولت برای هدایت سرمایه‌های ایرانیان خارج از کشور به صندوق‌های تامین اجتماعی و بازنشستگی رونمایی شد

باز گرداندن سرمایه‌های ایرانیان خارج از کشور یکی از موضوعاتی است که اگر در مجرای درست قرار بگیرد، می‌تواند بخش مهمی از مشکلات اقتصادی کشور از جمله کمبود سرمایه و ارز خارجی را رفع کند. در اهمیت این موضوع همان بس که طبق آخرین برآوردها سرمایه ایرانیان خارج از کشور بالغ بر ۲ هزار میلیارد دلار می‌شود. جمالی‌انجاست که این رقم بیش از ۱۷ برابر تولید ناخالص داخلی ایران در سال ۲۰۱۴ است، که صندوق بین‌المللی پول این شاخص را یک هزار و ۲۸۲ میلیارد دلار برآورد کرده است. همین رقم بزرگ است که باعث شده دولت روحانی برنامه وژماری را برای جذب بخشی از این سرمایه‌ها فراهم کند. حسن روحانی در سفر شهر پرمسائش به مقر سازمان ملل متحد در نیویورک گفت: «ما برای ایرانیان مقیم آمریکا داخل کشور به آنجا خبر داده‌ایم که ایرانیان می‌توانند سرمایه‌های خود را به داخل کشور برگردانند. البته اینجا این‌ها شدن در خواست صورت شرعی دارد که از جمله آن تضمین سرمایه‌های است که به این صورت وارد کشور می‌شود. طی دو هفته گذشته سفرا و نمایندگان ایران در خارج از کشور به کشور مراجعه کرده و نشست‌هایی را با مقامات ارشد کشور برگزار کرده‌اند. دیدار بارزبر معظم انقلاب، رئیس‌جمهور و وزیر خارجه از جمله آن‌هاست. در همین راستا هفته گذشته نشست سفرا با حضور جمعی ربیی، وزیر رفاه، کار و تعاون اجتماعی هم برگزار شد. در این نشست، که مدیران ارشد اقتصادی و زارت رفاه، کار و تعاون اجتماعی هم حضور داشتند، ربیی از طرح دولت برای تضمین سرمایه‌های بازرگانی

داستان
TORY

ایرانیان خارج از کشور خبر داد. ربیعی فرصت را معتم شمر دو و گفت: «دولت در نظر دارد شرایطی ایجاد کند تا انتقال سرمایه‌های هموطنان خارج به داخل کشور تضمین شود.» وی با اشاره به اینکه

یکی از مهم‌ترین راه‌های رسیدن به رشد ۸ درصدی اقتصاد کشور ایجاد فرصت برای سرمایه‌گذاری‌های خارجی است، افزود: «بر همین اساس دولت باید زیرساخت‌های لازم را در این مورد فراهم کند.»

■ سرمایه‌ها به کجا بروند؟

علاوه بر دادن تضمین لازم به ایرانیان سرمایه‌دار خارج از کشور، این سوال هم مطرح است که سرمایه‌های وارد شده به کشور در کدام بخش به کار گرفته شود؛ چرا که صاحبان سرمایه در شرایطی راضی به انتقال سرمایه‌هایشان خواهند شد که سودی عاید آن‌ها شود. بخش‌های تولیدی و صنعتی و کشاورزی و راه‌آهن، باقی‌توان جذب این سرمایه‌ها را دارند. اما صنعتی‌های تأمین‌کننده برای این سرمایه‌ها سرمایه‌های صندوق‌های تأجمعی و بازنشتی‌ها باشد. این صندوق‌ها از توان اقتصادی بالایی برخوردارند و میلیون‌ها ایرانی در آن سهم دارند. از همین رو، هدایت این سرمایه‌ها به مراکز که میلیون‌ها حمایت‌کننده دارند، خود بهترین تضمین برای حفظ سرمایه‌ها گذارن بر همین اساس است که دولت پیش‌قدم شده و به سرمایه‌گذاران ایرانی خارج از کشور نشان‌های صندوق‌های تأجمعی و بازنشتی‌ها را داده است. کما اینکه برخی از مهم‌ترین تضمین مشترک به سفرها هم به روادع اشاره کرده است: «دولت در نظر دارد با استفاده از ظرفیت تضمینی که در صندوق‌های تأجمعی و بازنشتی وجود دارد، گاهی‌ای مهمی برای جذب

سرمایه‌گذاری‌های خارجی بردارد. «ربعی از
آمادگی جمهوری اسلامی ایران برای همکاری
با شرکت‌های سرمایه‌گذار که مقدمات آن ر
سفیران خارج از کشور فراهم می‌کنند، خبر داد

و افزود: «هم‌کنون برخی از شرکت‌های خارجی تولیدکننده دارو برای مشارکت در این حوزه و انتقال دانش دارویی ایران به کشور خود اعلام همکاری کرده‌اند». البته پیش از این هم ابوالحسن فیروزآبادی، قائم‌مقام وزارت کار، جزئیات بیشتری از این طرح را تشریح کرده بود. گفته فیروزآبادی، وزارت کار و تعاون و اجتماع طرحی جذب ۳ میلیون دلار سرمایه ایرانیان خارج از کشور را برای اجرای پروژه‌های اقتصادی و سرمایه‌گذاری در مناطق مختلف کشور در دستور کار دارد. قائم‌مقام وزیر تعاون، کار و رفاه می‌افزاید: «کارشناسان این وزارتخانه در حوزه اقتصادی در حال طراحی تدوین شیوه‌نامه اجرایی این طرح هستند. سرمایه‌های بسیار زیادی در اختیار ایرانیان مقیم خارج از کشور است که با جلب اعتماد و ایجاد مشوق‌های لازم می‌توان زمینه بازگشت این منابع مالی و مشارکت این افراد را در اجرای طرح‌های بزرگ اقتصادی فراهم کرد».

■ ظرفیت‌های ایرانیان خارج از کشور

اواخر خردادماه امسال بود که سیدجواد قوام‌شهیبد، دبیر کل شورای عالی امور ایرانیان خارج از کشور، گفت: «میزان سرمایه ایرانیان خارج از کشور حدود ۲ هزار میلیارد دلار برآورد می‌شود.» وی د گفت‌وگویی که با این خبرگزاری رسمی دولت، داشت اظهار کرد: «براساس برآوردها حدود ۶ درصد از جمعیت ایران را خارج‌نشینان تشکیل می‌دهند که جمعیتی حدود ۵ میلیون نفر را شامل می‌شوند.»

وقت‌گذرانی ایرانیان به روایت آمار

کار ایرانی ۲ ساعت و ۴۶ دقیقه و مراقبت شخصی ۱۳ ساعت و ۱۴ دقیقه ثبت شد

دقیقه اختصاص داده‌اند. نکته جالب در بحث مراقبت شخصی این است که بیکاری و آسودن هم جزو این شاخص محسوب می‌شود. یعنی هر ایرانی حدود نیمی از عمرش را به مراقبت‌های شخصی اختصاص داده است. استفاده از سانه‌های چوبی با ۲ ساعت و ۹ دقیقه به ترتیب سرسیده است و متوسط کمترین زمان صرف‌شده در شبانه‌روز به مربوط به گروه فعالیت داوطلبان و خیریه برابر با ۳ دقیقه بوده است. در بین مردان، بعد از فعالیت نگهداری و مراقبت شخصی با ۱۲ ساعت و ۸ دقیقه، متوسط بیشترین زمان صرف‌شده در شبانه‌روز به ترتیب مربوط به کار و فعالیت‌های شغلی با ۴ ساعت و ۵۵ دقیقه، استفاده از سانه‌های چوبی با ۲ ساعت و ۱۵ دقیقه و شرکت اجتماعی با ۵ دقیقه بوده است. در بین زنان نیز متوسط بیشترین زمان صرف‌شده بعد از مراقبت شخصی با ۱۲ ساعت و ۵۵ دقیقه بوده است.

۲۰ دقیقه، به ترتیب مربوط به گروه فعالیت خانهداری با ۵ ساعت و ۲۸ دقیقه، استفاده از رسانه‌های جمعی ۲ ساعت و ۴ دقیقه و فعالیت‌های مشارکت اجتماعی با ۱ ساعت و ۲ دقیقه در یک شبانه‌روز بوده است. از نکات قابل توجه این گزارش عدم تغییر در سهم فعلی است. کمترین بهره‌رسانی نسبت به گروه فعالیت‌های گذران وقت در فصل زمستان ۱۳۹۳ (نسبت به زمستان ۱۳۸۷ حاکی از آن است که متوسط زمان صرف‌شده در گروه‌های فعالیت گذران وقت تفاوت چندانی نداشته است و بیشترین افزایش زمان صرف‌شده در زمستان ۱۳۹۳ نسبت به زمستان ۱۳۸۷ مربوط به «نگهداری و مراقبت شخصی» ۱۰ یا ۱۱ دقیقه است. همچنین در زمستان ۱۳۹۳ بیشترین کاهش زمان به «تفاوت‌های آموزشی و فراگیری» و ۱۸ یا ۱۹ دقیقه اختصاص داشته است.

قوام شهیدی افزود: «انتقال سرمایه‌های ایرانیان خارج‌نشین به داخل کشور می‌تواند زمینه‌ساز تحول بزرگی در حوزه اقتصادی باشد.» وی اضافه کرد: «با روی کار آمدن دولت تدبیر و امید در کشور، رازبانی‌هایی با ایرانیان خارج از کشور برای سرمایه‌گذاری در داخل انجام شده و تا حدودی نیز این رازبانی‌ها نتیجه‌بخش بوده است.» وی افزود: «این رازبانی‌ها باعث شده تا در سفرهای استانی رئیس‌جمهوری و کاروان تدبیر و امید تعدادی از سرمایه‌گذاران ایرانی خارج‌نشین در کنار هم جمع شوند و سرمایه‌گذاری حضور یابند و این طریق نیز یکی از راه‌های در سطح استان در دست اجرا قرار دارد.» دبیر کل شورای عالی امور ایرانیان خارج از کشور گفت: «همچنین سازمان خصوصی‌سازی و سایر وزارتخانه‌ها نیز پیگیری‌هایی را برای جذب سرمایه‌های ایرانیان خارج از کشور دارند. چندان‌ها پس از این سخنان معلوم شده است که دولت و شخص رئیس‌جمهور، ماموریت ویژه‌ای را برای وزارت رفاه و سازمان تامین اجتماعی در نظر گرفته است.» سخنان هفته گذشته ربیعی نشان از آن دارد که زمینه‌برای جذب سرمایه‌های ایرانیان خارج از کشور کاملاً فراهم است و حتی تمهیداتی اندیشیده شده است تا سرمایه‌گذاران ایرانی خارج از کشور را سودمندتر سرمایه‌هایشان را به داخل کشور منتقل کنند.

■ بازی دوسر برد

سرمایه‌گذاری در صندوق تأمین اجتماعی، با ظرفیت‌های ک
ه‌لذیگ‌های مختلف این صندوق دارند، تنها برای سرمایه‌های
ایرانیان خارج از کشور یک تصمیم پر مغفعت خواهد بود، بلکه با توجه
به سابقه ناخوشایندی که در سال‌های گذشته در خصوص هدایت
از برای ناشی از سوی دولت و بخش دولتی، وارد شده، برای
اقتصاد کشور یک نسخه شفابخش خواهد بود. جدش انرژی ایران
یکی از جذاب‌ترین بخش‌های سرمایه‌گذاری برای سرمایه‌های خارج
از کشور است. بر اساس نظر کارشناسان، تنها توسعه پالایشگاه‌های
داخلی می‌تواند ۷ میلیارد دلار سرمایه جذب کند؛ بخشی که یکی
از بزرگ‌گان شتاب‌گذار آن، هلدینگ انرژی ایران، با در اختیار
داشتن چند شرکت ترانس‌میشی‌زنی است. از سوی دیگر برای تحقق
هدف‌گذاری سند چشم‌انداز ۲۰ ساله باید تا سال ۱۴۰۰ هر سال یک
میلیون شغل در کشور ایجاد شود. هدایت سرمایه‌های ایرانیان خارج
از کشور به سوی صندوق‌های بیمه‌ای می‌تواند یکی از راهکارهای
موثر برای رسیدن به این چشم‌انداز مهم باشد. سیدقین نوربخش
مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی، در حاشیه بازدید از نمایشگاه
مطبوعات سازمان تأکید کرد که سرمایه‌های خارجی که شت‌کده‌های
داده‌اند برای جذب این سرمایه‌ها به طور ویژه فعالیت کنند. نوربخش
در بازدید از غرفه آتیپه‌نو گفت: «یکی از مهم‌ترین حوزه‌های فعالیت
شتت‌حوزه انرژی است که با توجه به ظرفیت خود در آن می‌توانیم
سرمایه‌ای جذب‌شده را به این سمت هدایت کنیم، که هم به رونق
صادرات و آزرآوری کمک می‌کند و هم به رونق اشتغال داخلی
من با هم تأکید می‌کنم ۶۰ هزار میلیارد دلار پروژه نیمه‌تمام در
واحدهای سرمایه‌گذاری این سازمان وجود دارد که برای تأمین منابع
خودمی‌توانند سرمایه‌های ایرانیان خارج از کشور را جذب کنند»

■ سرمایه‌های ایرانیان کجاست؟

اینکه در حال حاضر سرمایه‌های ایرانیان در کدام نقطه از جهان است، موضوع تحقیقی است که س‌وی نهادهای مختلف در داخل کشور، مورد بررسی قرار گرفته است. از جمله مرکز پژوهش‌های مجلس، پیش‌تر گزارشی منتشر کرد که نشان می‌دهد هم‌اکنون بیش از ۶۵۰ هزار نفر و افزون بر ۱۰۰۰ ایرانی در بورس دنیا سرمایه‌گذاری کرده‌اند. براساس گزارش این مرکز، «سرمایه‌ای عده به‌بازارهای مالی و بانکی و اوبیجی‌ان‌ها تازمان داده و باعث رونق و صعود شاخص آن‌ها شده است.» همچنین دوسوم پول‌ها و سرمایه‌های ایرانیان در کشور آمریکا مستقر است. به عبارتی ایرانیان مقیم آمریکا بالغ بر ۱۲۰۰ میلیارد دلار سرمایه دارند. اگر بر نامه دولت بی‌جی‌ای این سرمایه‌ها موفق شود و حتی ۱۰ درصد از این سرمایه‌ها به کشور بازگردد، به‌تنهایی عددی معادل ۲۰۰ میلیارد دلار را شامل می‌شود. در حالی‌که در سال ۱۳۹۴، تنها ۲۵ تا ۳۰ میلیارد دلار درآمد نفتی حساب‌باز کرده و درصد است کشور را همین مبلغ اداره کند. اگر بتوان از ایرانیان خارج کشور کمک گرفت، به‌دیی است که جانی دوباره به اقتصاد کشور تزریق خواهد شد.

میانگین (ساعت و دقیقه)			گروه‌های فعالیت ^۱
مرد	زن	مرد و زن	
۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	کل
۰۰:۲۰	۰۰:۴۵	۰۰:۴۶	کار و فعالیت‌های شغلی
۰۰:۳۸	۰۱:۱۷	۰۰:۴۹	خانه‌داری
۰۰:۴۴	۰۰:۲۰	۰۰:۳۲	فعالیت‌های داوطلبانه و خیریه
۰۰:۵۹	۰۰:۵۵	۰۰:۵۷	فعالیت‌های آموزشی و فراگیری
۰۱:۲۰	۰۰:۵۶	۰۰:۵۹	مشاورت اجتماعی
۰۰:۰۷	۰۰:۱۶	۰۰:۱۱	فعالیت‌های تفریحی و فرهنگی
۰۰:۰۸	۰۰:۱۸	۰۰:۱۳	فعالیت‌های ورزشی
۰۰:۲۰	۰۲:۱۵	۰۲:۰۹	استفاده از رسانه‌های جمعی
۰۲:۱۳	۱۳:۰۸	۱۳:۴۱	نگهداری و مراقبت شخصی
۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	اظهار نشده